

Pakoteriskit – Miten toimit oikein ja vastuullisesti pakoteympäristössä?

Ulkoministeriön pakotetiimin huomioita

9.5.2023

Pia Sarivaara, pakotetiimin tiiminvetäjä, UM:n oikeuspalvelu

Marita Ojala, lainsäädäntösihteeri, pakotetiimi, UM:n oikeuspalvelu

Pakotteet ovat ulko- ja turvallisuuspolitiikan väline

Tavoitteena:

1. vaikuttaa toimintaan
2. rajoittaa materiaalien ja teknologian saatavuutta
3. tyrehdyttää rahoituksen lähteet
4. minimoida sivullisille aiheutuvat vahingot

Osana EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa pakotteilla pyritään suojaamaan EU:n arvoja, intressejä ja turvallisuutta; tukemaan demokratiaa, oikeusvaltioperiaatteen toteutumista, ihmisoikeuksia ja kansainvälisen oikeuden periaatteita sekä säilyttämään rauha, estämään konflikteja ja vahvistamaan kansainvälistä turvallisuutta.

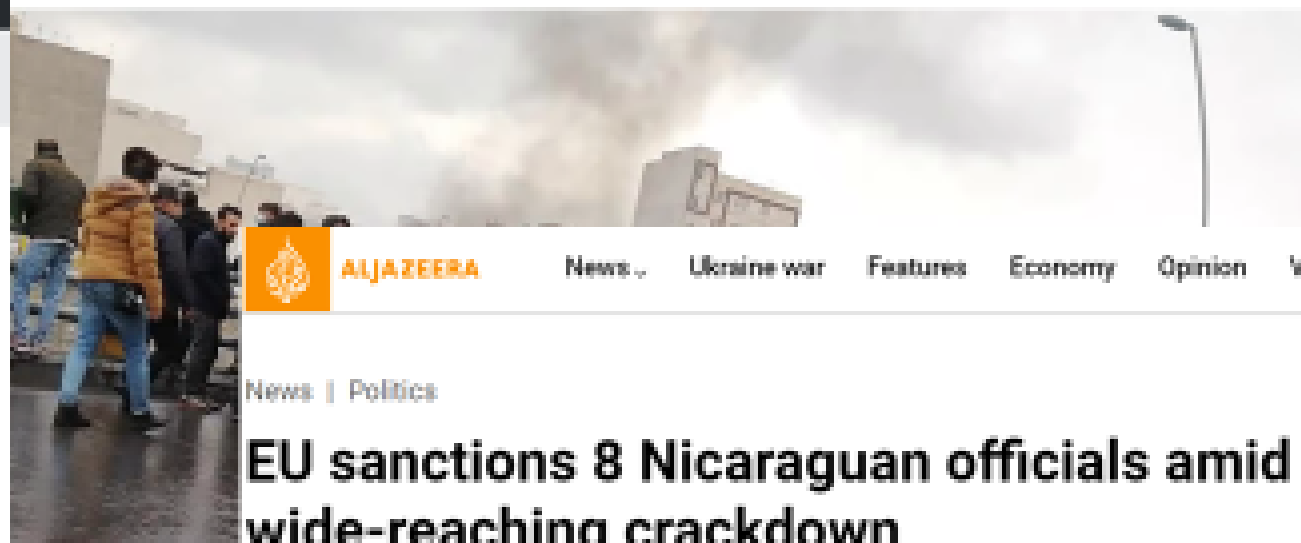
22.2.2022 14:23 | päivitetty 22.2.2022 14:26

YRITTÄMINEN POLITTIKKA TURVALLISUUS TURVALLIUSPOLITTIKKA EU

EU sanctions Iran for 2019 protest crackdown

Iran's security forces killed hundreds of people, according to human rights organizations.

News

Ukraine war

Features

Economy

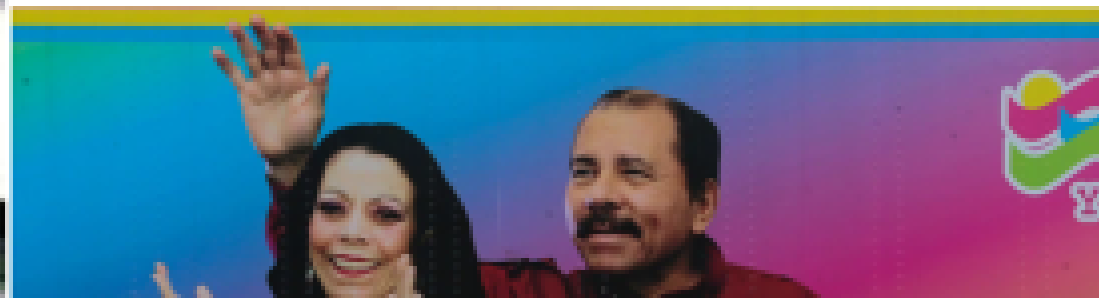
Opinion

Video

News | Politics

EU sanctions 8 Nicaraguan officials amid wide-reaching crackdown

Sanctions target VP Rosario Murillo, wife of President Ortega, and seven others for rights violations and undermining rule of law.

yle

Uutiset

Areena

Urheilu

Valikko

Uutiset

Tuoreimmat

Venäjän hyökkäys

533

Kotimaa

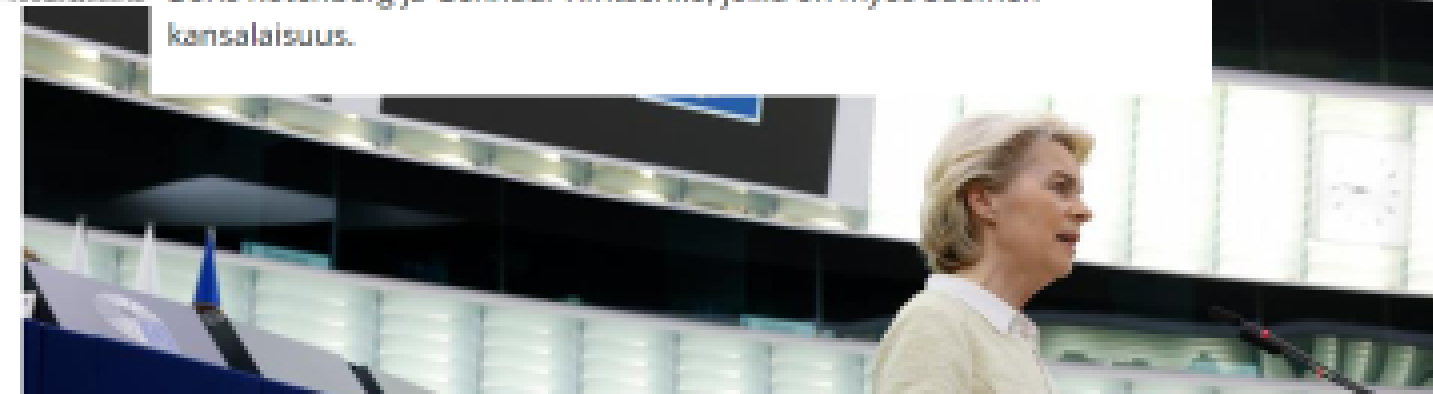
Ulkomaat

Talous

Ukraina

EU päätti Venäjä-pakotteista: Listalla 27 tahoa sekä separatistialueiden tunnustamisen puolesta äänestäneet duuman jäsenet, ei Putinia

EU:n ulkoministerit päättivät yksimielisesti ottaa käyttöön uusia Venäjän-vastaisia pakotteita. Britannian pakotelistalla ovat mukana liikemiehet Boris Rotenberg ja Gennadi Timtšenko, joilla on myös Suomen kansalaisuus.

Alekseyev. V.
Pensardien. L.

EU:lla on yhteensä 42 pakotejärjestelmää (-regiimiä)

- **YK:n asettamat pakotteet**, jotka EU saattaa osaksi EU-lainsäädäntöä
- **EU voi vahvistaa YK-pakotteita** kovemmillä pakotteilla ja lisätoimilla (kuten Pohjois-Korean osalta)
- **EU:n omat pakotejärjestelmät** (mm. Syyria, Venezuela, Ukraina, Venäjä)
- Yli 30 EU:n autonomista ja YK-perustaista pakoteregiimiä globaalisti (maakohtaisia)
- **Horizontaaliset pakoteregiimit**: terrorismi, kyberhyökkäykset, kemialliset aseet, ihmisoikeuspakotteet, tulevat korruptiopakotteet
- Jäsenmaiden kansalliset pakotteet

EU on kohdistanut Venäjään neljä pakotejärjestelmää

- Ukrainan tilanteen vakautta horjuttavien Venäjän toimien johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet (ns. **sektoripakotejärjestelmä**)
- Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä uhkaavista tai heikentävistä toimista vastuullisiin henkilöihin ja yhteisöihin kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet (ns. **henkilöpakotejärjestelmä**)
- Krimin ja Sevastopolin laittoman liittämisen johdosta käyttöön otetut rajoittavat toimenpiteet (ns. **Krimin ja Sevastopolin aluepakotejärjestelmä**)
- Rajoittavat toimenpiteet vastauksena Ukrainan Donetskin ja Luhanskin alueiden, jotka eivät ole hallituksen valvomia, itsenäisyyden tunnustamiseen ja määräykseen Venäjän asevoimien lähettämisestä kyseisille alueille (ns. **Donetskin, Luhanskin, Hersonin ja Zaporizžjan aluepakotejärjestelmä**)

UM:n rooli pakotteiden valmistelussa ja toimeenpanossa 1/2

- **Kansallinen toimivaltainen (keskus)viranomainen**

- **Oikeuspalvelu/kansainvälisen oikeuden yksikkö/pakotetiimi:**

- Pakotteiden oikeudellinen neuvonta ja pakotteiden täytäntöönpanoon liittyvät kysymykset ml. vientivalvontalausunnot oikeudellisesta näkökulmasta
- Yritysten, valtionhallinnon, kuntien ja kansalaisten kyselyihin vastaaminen
- Pakotteisiin liittyvät erityistapaukset ja poikkeusluvut
- Pakotteisiin liittyvä yhteistyö EU-tasolla ml. jäädytetyistä varoista raportointi
- Kansallinen pakoteyhteistyö ja sen koordinointi (kansallinen pakoteyhteistyöryhmä)
- Tiedottaminen (mm. pakoteuutiskirje) ja koulutus

UM:n rooli pakotteiden valmistelussa ja toimeenpanossa 2/2

- Kansainvälisen kaupan osasto:
 - Vientivalvontayksikkö: vientiluvat, vientirajoitukset, kauppaan liittyvät kuljetusluvut
 - Markkinoillepääsy-yksikkö: kauppaa rajoittavien pakotteiden valmistelu ja vaikutukset
- Itäosasto/Venäjän-yksikkö
 - Venäjä-pakotteiden valmistelun koordinaatio
 - Pakotteiden vaikutusten analyysi
- Poliittinen osasto/EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan yksikkö
 - Poliittinen pakotekoordinaattori (pakotepolitiikan koordinaatio)

Yleishuomioita pakotteista

Pakotteet ovat suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä

- Sektori- ja henkilöpakotteita on noudatettava rinnakkain
- Terminologia ja tulkinnat tutuiksi!
 - Taloudelliset resurssit
 - Varat
 - Suora tai välillinen luovuttaminen
 - Varat, tuotteet, teknologia, palvelut tai immateriaalioikeudet
 - Omistus- ja määräysvalta
- Vienti, tuonti, tekninen apu, insinööripalvelut, rahoitus ja rahoitusapu
- Julkiset hankinnat

- **”taloudellisilla resursseilla”** kaikenlaista aineellista tai aineetonta, irtainta tai kiinteää omaisuutta, joka ei ole varoja mutta jota voidaan käyttää varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen;
- **”taloudellisten resurssien jäädyttämisellä”** toimia, joilla estetään taloudellisten resurssien käyttäminen varojen, tavaroiden tai palvelujen hankkimiseen muun muassa niitä myymällä, vuokraamalla tai kiinnittämällä;
- **”varojen jäädyttämisellä”** toimia, joilla estetään kaikki sellainen varojen siirtäminen, kuljettaminen, muuntaminen, käyttö, käyttöön antaminen tai käsittely, joka muuttaisi niiden määrää, paljoutta, sijaintia, omistusta, hallintaa, luonnetta tai käyttötarkoitusta, taikka muut sellaiset muutokset, jotka mahdollistaisivat varojen käytön, omaisuudenhoito mukaan luettuna;

- **”varoilla”** rahoitusomaisuutta ja kaikenlaisia taloudellisia etuja, joihin kuuluvat muun muassa seuraavat:
 - käteisvarat, sekkit, rahasaatavat, vekselit, maksumääräykset ja muut maksuvälineet;
 - talletukset rahoituslaitoksissa tai muissa yhteisöissä, tileillä olevat rahavarat, velat ja velkasitoumukset;
 - julkisesti ja yksityisesti myytävät arvopaperit ja velkainstrumentit, myös osakkeet ja osuudet, arvopaperitodistukset, joukkovelkakirjat, omat vekselit, optiotodistukset, debentuurit ja johdannaissopimukset,
 - korot, osingot tai muu omaisuudesta saatava tai kertyvä tulo tai arvo;
 - luotot, kuittausoikeudet, takaukset, suoritustakaukset tai muut rahoitussitoumukset;
 - remburssit, konossementit, kauppakirjat; sekä
 - varoihin tai rahoituslähteisiin liittyvää osuutta osoittavat asiakirjat;

Poikkeusluvut

- Pakotetiimi/kansainvälisen oikeuden yksikkö:
 - Henkilöpakotteisiin liittyvät luvat, ml. ns. rahansiirtoluvat
 - Tuontiluvat
 - Yritysten Venäjä-exit-luvat

- Vientivalvontayksikkö:
 - Vientiluvat, tuotteen ja palvelun pakotteiden alaisuuden määrittely
 - Kaupallisiin kuljetuksiin liittyvät luvat (maantie-, merikuljetukset)

Miten toimit oikein ja vastuullisesti?

Yritykset ovat pakotteiden täytäntöönpanon etulinjassa

- Tutustu pakotesäädöksiin ja seuraa muutoksia
 - Tutustu komission tulkintaohjeisiin, parhaisiin käytänteisiin ja Usein kysytyt kysymykset ja vastaukset –patteristoon
- Tee huolella yhteistyökumppaniin ja yhteistyöhön liittyvät selvitykset
 - Taustojen (ml. omistus- ja määräysvalta) ja liiketoiminnan selvittäminen
 - Internethaut, kaupalliset palvelut ja pakotteita screenaavat sovellukset
- Pyydä myös yhteistyökumppanilta tarvittavat selvitykset
- Dokumentoi ja säilytä selvitys
- Kiinnitä huomiota erilaisiin varoitusmerkkeihin liittyen mahdolliseen pakotteiden kiertämiseen

Vastuu ja sen rajat

- EU:n pakotesäädösten soveltamisala
 - EU:n alueella
 - EU-yhteisöt (perustettu jäsenmaan lainsäädännön mukaisesti)
 - EU-kansalaiset (myös unionin alueen ulkopuolella)
 - EU:n alueella osittainkin tapahtuvat liiketoimet
- Rikosoikeudellinen vastuu
 - RL 46 luku 1–3 §: *(törkeä) säännöstelyrikos*: enintään neljä vuotta vankeutta
 - RL 9 luku: yhteisösakko 850 - 850 000 euroa
- Kiertämisen kieltö

Ajankohtaisesta EU-keskustelusta

- Venäjä-pakotteisiin liittyen
 - Lisäpakotteet ja pakotteiden aukkojen tukkiminen
 - Pakotteiden kiertämiseen puuttuminen
 - Omistus – ja määräysvaltakysymykset, palomuurit
 - Pakotteiden kriminalisointi (pakoterikسدirektiivi)
 - Jäädetytjen varojen konfiskaatio
- Moldova-pakoteregiimi
- Korruptiopakoteregiimi

Tiedonlähteitä:

- UM:n [Pakotteet maittain](#) –sivusto
- UM:n [Venäjä-pakotteet](#) –sivusto
- Euroopan komission sivusto [Sanctions following Russian aggression against Ukraine](#)
 - [Sektoripakoteasetus \(EU\) 833/2014 ja henkilöpakoteasetus \(EU\) 269/2014](#)
 - [FAQ Consolidated Version](#)
 - [EU Sanctions Map](#)
- [Consolidated list of persons, groups and entities subject to EU financial sanctions](#)
- [TARIC Codes](#)

Vastualueet

Ulkopolitiikka ja turvallisuuspolitiikka

Ulkopolitiikka ja
talousyhteistyö

Sisämarkkinat ja
kansainvälinen kauppa ja
elämäntilanteet yrityksille

Yhteistyö ja
kulttuurinen yhteistyö

Yhteistyö ja
kulttuurin eriyttäminen

Yhteistyö ja
kulttuurin eriyttäminen

Yhteistyö ja
kulttuurin eriyttäminen

Afganistan/Taleban: pakotteet

Pakotteet | 5.2.2022

Burundi: pakotteet

Pakotteet | 26.10.2021

Entisen Jugoslavian alue: pakotteet

Pakotteet | 19.3.2022

Etelä-Sudan: pakotteet

Pakotteet | 4.4.2023

Guinea-Bissau: pakotteet

Pakotteet | 5.8.2022

Guinean tasavalta (Conakry): pakotteet

Pakotteet | 26.10.2022

EN English

Search

Finance

- Home
- Regulation, Supervision
- Financial markets
- Banking
- Insurance, pensions
- Sustainable finance
- Digital finance
- Consumer finance
- Financial crime
- EU & worldwide

European Commission > ... > EU & worldwide > Sanctions (restrictive measures) >

Sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine

Sanctions adopted following Russia's military aggression against Ukraine

What the EU is doing and why

Timeline: measures adopted in 2022-2023

Overview of sanctions in place

Frequently asked questions

Other resources

Related links

EU sanctions map

The EU sanctions map provides comprehensive details of all EU sanctions regimes and their corresponding legal acts, including a [whistleblower tool](#), a [consolidated list of travel bans](#) and a [consolidated list of financial sanctions](#).

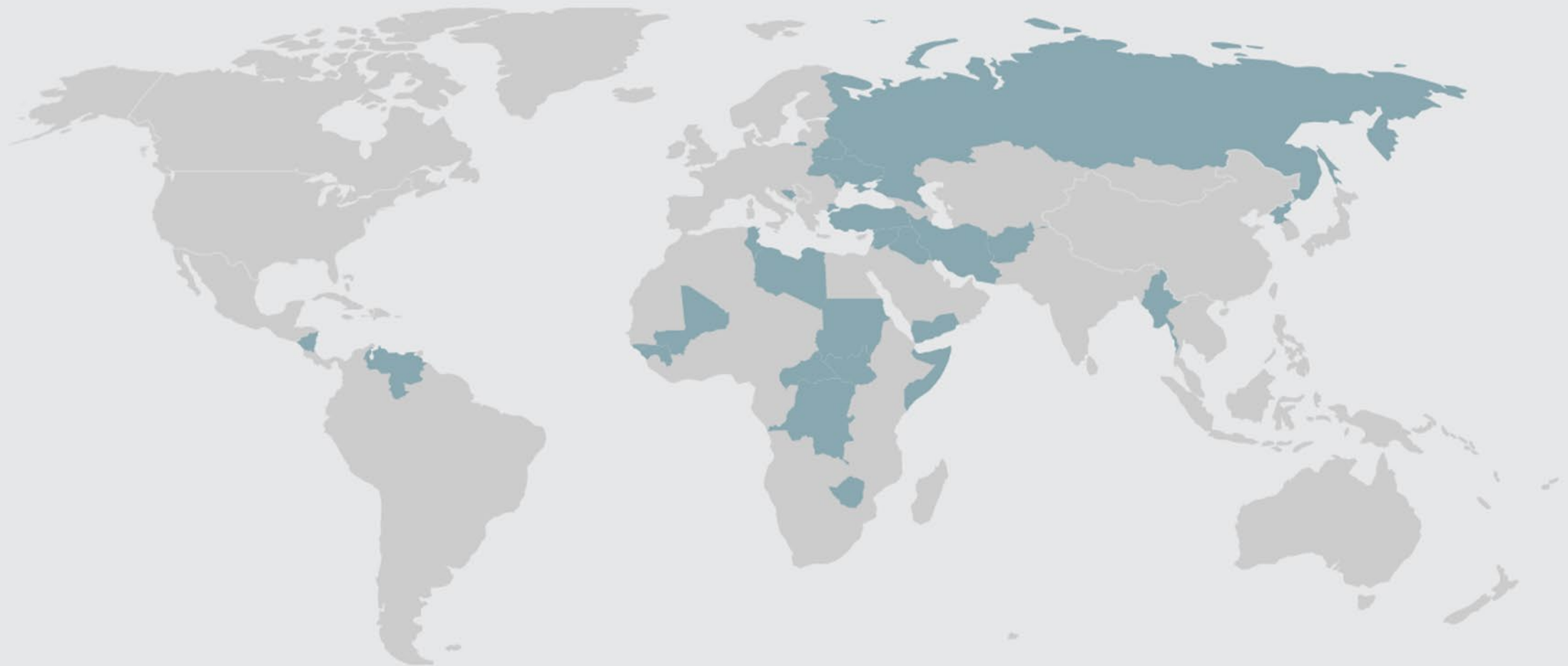
[More about the EU sanctions map](#)

Timeline: measures adopted in 2022-2023

- + Tenth package - 25 February 2023
- + Ninth package - 16 December 2022
- + Eighth package - 5 October 2022
- + Maintenance and alignment package - 21 July 2022
- + Sixth package - 3 June 2022

THEMATIC RESTRICTIONS ▾

Ulkoministeriön yhteystiedot pakoteasioissa

Pakotetiimi

<https://um.fi/kansainvalisen-oikeuden-yksikko>

Pakotteet.um@formin.fi

Palveleva puhelin 050-325 5965 (arkisin klo 13-15)

Vientivalvontayksikkö

<https://um.fi/vientivalvontayksikko>

kpo-40@formin.fi